

Επιτόπια υλοποίηση των ΕΟΕΣ - προστιθέμενη αξία και λύσεις στα προβλήματα

Σύνοψη

Τη σύνοψη συντάξε η εταιρεία

METIS GmbH

Το παρόν έγγραφο δεν αντιπροσωπεύει τις επίσημες απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Επιτροπή των Περιφερειών, μπορείτε να συμβουλευθείτε αντιστοίχως τους διαδικτυακούς τόπους <http://www.europa.eu> και <http://www.cor.europa.eu>.

Αριθμός καταλόγου: QG-80-10-186-EN-C

ISBN: 978-92-824-2522-0

DOI: 10.2860/41298

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2010

Επιτρέπεται η μερική αναπαραγωγή με την προϋπόθεση ότι παρατίθεται ρητώς η πηγή προέλευσης

Τυπώθηκε στο Βέλγιο

Σύνοψη

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να εκθέσει περιληπτικά την τρέχουσα κατάσταση του Ευρωπαϊκού Ομίλου Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ), να επισημάνει τη συνεισφορά του τόσο σε πολιτικό όσο και επίπεδο και να συμβάλει στις συζητήσεις για την αναθεώρηση της νομοθεσίας, καθώς και στις εξελισσόμενες εργασίες με αντικείμενο την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση. Η μέθοδος συνδυάζει την έρευνα των γεγονότων και τη μελέτη των ήδη υφιστάμενων ΕΟΕΣ. Η μελέτη ενημερώνει επίσης σχετικά με την έγκριση των εθνικών διατάξεων, περιλαμβάνει διεξοδική ανάλυση 10 περιπτώσεων, περίληψη των κυριότερων πορισμάτων, των τάσεων και των προτύπων και υποβάλλει συγκεκριμένες συστάσεις.

Η πρόταση για τη συγκρότηση του ΕΟΕΣ προέκυψε όταν αναγνωρίστηκε πολιτικά ότι χρειάζεται μια νομική δομή εντός της οποίας θα μπορούν να συνεργάζονται φορείς και οργανώσεις του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα από τα διάφορα κράτη μέλη. Η έλλειψη αυτής της δομής ήταν ακόμα πιο εμφανής σε περιπτώσεις χρηματοδότησης διασυνοριακών προγραμμάτων από το κράτος.

Πρόοδος της διαδικασίας θέσπισης της εθνικής νομοθεσίας για τη διευκόλυνση της σύστασης νέων ΕΟΕΣ

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1082/2006 του ΕΟΕΣ εκδόθηκε στις 5 Ιουλίου 2006. Ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν τις εθνικές και περιφερειακές διατάξεις μέχρι την 1^η Αυγούστου 2007. Ωστόσο, στην πράξη, οι διαδικασίες εφαρμογής διήρκεσαν περισσότερο χρονικό διάστημα απ' ό,τι αρχικά προβλέφθηκε.

Επί του παρόντος, 23 κράτη μέλη έχουν ήδη ολοκληρώσει τη διαδικασία εφαρμογής. Μια πρώτη ομάδα κρατών (BG, HU, UK GR, PT, RO) έχει υιοθετήσει τον κανονισμό ήδη από το 2007. Μια δεύτερη ομάδα (DK, EE, ES, FR, LT, PL, SK, SI) ακολούθησε το 2008 για να τη διαδεχθεί μια τρίτη (CY, CZ, FI, IE, IT LV, LU, NL, SE) το 2009. Μέχρι τον Μάρτιο του 2010 στην Αυστρία, στη Γερμανία και στο Βέλγιο, ο ομόσπονδες οντότητες δεν είχαν φέρει εις πέρας τη σχετική διαδικασία, στη δε Μάλτα δεν είχε ακόμα τεθεί σε ισχύ.

Επιτόπιες εξελίξεις - Ο πλουραλισμός των συσταθέντων ΕΟΕΣ

- **ΕΟΕΣ Eurométropole Λιλ-Κουρτρέ-Τουρνέ:** Πρόκειται για τον πρώτο ΕΟΕΣ που συστήθηκε τον Ιανουάριο του 2008 και ο οποίος προσφέρει ένα πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ σημαντικά διαφορετικών αρχών από 3 διαφορετικά διοικητικά επίπεδα της Γαλλίας και του Βελγίου. Η γεωγραφική έκταση που καλύπτει αποτελεί εκ των πραγμάτων μια διευρυμένη αστική περιοχή με συνολικό πληθυσμό περίπου 2 εκατομμύρια κατοίκους. Ο συγκεκριμένος ΕΟΕΣ απαρτίζεται από 145 δήμους, το γαλλικό κράτος, μια γαλλική περιφέρεια και ένα γαλλικό διαμέρισμα, το ομοσπονδιακό κράτος του Βελγίου, τις περιφέρειες της Φλάνδρας και της Βαλονίας, καθώς και τις βαλονικές και φλαμανδικές κοινότητες. Οι γλώσσες εργασίας του είναι τα ολλανδικά και τα γαλλικά. Αν και η έδρα του βρίσκεται στη Γαλλία, οι γαλλικές αρχές δέχθηκαν τον ενωσιακό κανονισμό ως πρωταρχική πηγή δικαίου. Με αυτόν τρόπο υπάρχει η δυνατότητα πρόσληψης

προσωπικού σύμφωνα με τη βελγική νομοθεσία. Οι ρίζες του ΕΟΕΣ ανάγονται στο 1991 και τη Μόνιμη διάσκεψη για τη συνεργασία μεταξύ των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης (COPIT).

- **ΕΟΕΣ Έστερ-Γκράνομ:** Περιλαμβάνει 51 ουγγρικές και 38 σλοβακικές αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ευρύτερη μεθοριακή περιοχή της Έστεργκομ. Συγκροτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2008 και είναι ο δεύτερος παλαιότερος ΕΟΕΣ. Πρωταρχικός σκοπός του είναι η υλοποίηση προγραμμάτων και έργων διασυνοριακής συνεργασίας με τη συγχρηματοδότηση της ΕΕ. Επιδιώκει δε να προβάλει ως εκπρόσωπος της περιοχής, συμβάλλοντας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ και σχεδιάζοντας να εγκαθιδρύσει τη δική του μόνιμη αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες.
- **ΕΟΕΣ Γαλικίας-Βόρειας Πορτογαλίας:** Αποτελεί συνδετικό κρίκο μεταξύ της αυτόνομης κυβέρνησης της Γαλικίας (Ισπανία) και της Επιτροπής Περιφερειακού Συντονισμού και Ανάπτυξης του Βορρά (Πορτογαλία). Ιδρύθηκε τον Οκτώβριο του 2008 ως διάδοχος της ισπανο-πορτογαλικής Διασυνοριακής κοινότητας εργαζομένων, η οποία ιδρύθηκε το 1993. Ο εν λόγω ΕΟΕΣ συνενώνει αρχές με αρμοδιότητες που έχουν εκχωρηθεί σε διαφορετικό βαθμό. Διαθέτει μεγάλο εύρος αρμοδιοτήτων και συμμετέχει στη διαχείριση και στην υλοποίηση του λειτουργικού υποπρογράμματος.
- **ΕΟΕΣ «Αμφικτυονία»:** Συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2008 προκειμένου να παράσχει το νομικό πλαίσιο για τη συνεργασία 63 αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης από 9 χώρες της Μεσογείου, η οποία είχε ήδη ξεκινήσει από το 1991. Στα σημερινά μέλη του περιλαμβάνονται 42 ελληνικές, 7 κυπριακές, 3 ιταλικές και 1 γαλλική δημοτική αρχή. Σχεδιάζει να αυξήσει τα μέλη του και να επεκταθεί και σε μη κράτη μέλη της ΕΕ. Τα μέλη του έχουν ήδη καταρτίσει μια λευκή βίβλο περιβαλλοντικών θεμάτων όπως η αειφορία και η ενεργειακή απόδοση.
- **ΕΟΕΣ Καρστ-Μπόντβα:** Καταχωρήθηκε τον Φεβρουάριο του 2009, συνενώνει τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης της ευρύτερης περιοχής Γκέμερ-Τόρνα και της κοιλάδας του Μπόντβα στα ουγγρο-σλοβακικά σύνορα. Προκάτοχός του υπήρξε η ευρωπεριοχή Καρστ, η οποία συγκροτήθηκε το 2001. Στο ξεκίνημά του καλείται να βρει λύσεις σε αρκετά προβλήματα όπως για το θέμα της χρηματοδότησής του, τις σχέσεις του με τις γειτονικές τοπικές και περιφερειακές αρχές και τις εθνικές τους διοικήσεις. Επίσης έχουν αναφερθεί και προβλήματα γλωσσικών δεξιοτήτων.
- **ΕΟΕΣ Duero-Douro:** Ιδρύθηκε τον Μάρτιο του 2009 ως συνέχεια της ισπανο-πορτογαλικής Διασυνοριακής κοινότητας εργαζομένων (1993). Σε αυτόν υπάγονται 188 αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης (NUTS III), 2 ενώσεις, 1 αυτόνομος οργανισμός και 2 πανεπιστήμια (πληθυσμός: περίπου 120.000 κάτοικοι). Ο συγκεκριμένος ΕΟΕΣ αντιμετωπίζει ορισμένα προβλήματα επιλεξιμότητας σε διάφορα προγράμματα της ΕΕ (με εξαίρεση το Interreg).
- **ΕΟΕΣ Δυτικής Φλάνδρας-Δουνκέρκης-Κοτ ντ'Οπάλ:** Καταχωρήθηκε στα τέλη Μαρτίου του 2009. Στα μέλη από τη Γαλλία συγκαταλέγονται το γαλλικό κράτος, η περιφέρεια Νορ-Πα ντε Καλέ, τα διαμερίσματα Νορ και Πα ντε Καλέ και η αστική κοινότητα Δουνκέρκης. Τα δε μέλη

του από το Βέλγιο είναι το ομοσπονδιακό κράτος, η περιφέρεια της Φλάνδρας και η επαρχία της Δυτικής Φλάνδρας. Αποτελεί προϊόν της διασυνοριακής συνεργασίας που υφίσταται εδώ και δεκαετίες και η οποία ενισχύθηκε από τα προγράμματα Interreg. Ο εν λόγω ΕΟΕΣ θεωρείται τρόπον τινά ένα εργαστήριο πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και μέσο προώθησης των συμφερόντων της περιοχής.

- **ΕΟΕΣ της Ευρωπεριφέρειας Πυρηναιών-Μεσογείου:** Η δημιουργία του προέκυψε από την ανάγκη εγκαθίδρυσης ενός νομικού προσώπου για τη συνεργασία και την κοινή δράση δύο γαλλικών περιφερειών (Μιντί Πιρενέ και Λαγκεντόκ-Ρουσιγιόν) και δύο αυτόνομων κοινοτήτων της Ισπανίας (Καταλονία και Βαλεαρίδες Νήσοι). Ο ΕΟΕΣ καταχωρήθηκε τον Αύγουστο του 2009 με βάση την αντίστοιχη ευρωπεριοχή, η οποία, με τη σειρά της, υφίσταται από το 2004¹ για την παροχή υπηρεσιών σε 13 εκατομμύρια κατοίκους. Τα τέσσερα ιδρυτικά μέλη του τον έχουν εξουσιοδοτήσει να εκπονεί και να εφαρμόζει προγράμματα σε διάφορους τομείς. Αποστολή του ΕΟΕΣ είναι η εκπροσώπηση και η προώθηση των συμφερόντων του σε διάφορα επίπεδα και δημόσια βήματα.
- **ΕΟΕΣ Στρασβούργου-Όρτεναου:** Συστάθηκε τον Φεβρουάριο του 2010. Ο ΕΟΕΣ έχει ήδη ξεκινήσει τη στελέχωσή. Απαρτίζεται από τη γαλλική αστική κοινότητα του Στρασβούργου, τη γερμανική διοικητική περιφέρεια του Όρτεναου και τις πόλεις Όφενμπουργκ, Λαρ, Κελ, Άχερν και Όμπερκιρχ. Τα μέλη του ΕΟΕΣ διαθέτουν ιδιαίτερα ισχυρούς δεσμούς όσον αφορά την οικονομική ολοκλήρωση, την παρουσία θεσμικών οργάνων της ΕΕ και τις αξιολογότερες επιδόσεις τους στο θέμα της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά. Οι αρμόδιοι για τη χάραξη εθνικής πολιτικής υποστήριξαν σε μεγάλο βαθμό τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία.
- **ΕΟΕΣ Νοσοκομείο της Θερδάνια:** Συστάθηκε τον Απρίλιο του 2010 και συνιστά ένα άκρως ενδιαφέρον όσο και τολμηρό εγχείρημα. Πρόκειται για έναν νέο τρόπο διοίκησης νοσοκομείου με άμεσα αποτελέσματα για τους 30.000 περίπου κατοίκους που συγκεντρώνονται σε μια κοιλάδα στα γαλλο-ισπανικά σύνορα (17.000 στην πλευρά της Ισπανίας και 13.000 στην πλευρά της Γαλλίας). Στον ΕΟΕΣ συμμετέχουν η αυτόνομη καταλανική κυβέρνηση και από πλευράς Γαλλίας, το Υπουργείο Υγείας, το Εθνικό Σύστημα Ασφαλίσεων, η Περιφερειακή Υπηρεσία Νοσοκομείων του Λαγκεντόκ-Ρουσιγιόν.
- **ΕΟΕΣ Ευρείας Περιφέρειας:** Συστάθηκε τον Απρίλιο του 2010 και συνιστά τον πρώτο ΕΟΕΣ που λειτουργεί ως διαχειριστική αρχή ενός διασυνοριακού προγράμματος. Σημείο αφετηρίας αποτέλεσε η απόφαση να δημιουργηθεί ένα διασυνοριακό πρόγραμμα συνεργασίας με τη συμμετοχή 4 κρατών μελών. Η δε λύση του ΕΟΕΣ προκρίθηκε λόγω της δυσκολίας στον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών.

Η κοινοποίηση της σύστασης των **ΕΟΕΣ ZASNET**, **ARCHIMED** και **UTTS** έγινε ενώ είχε ήδη ολοκληρωθεί η σύνταξη της παρούσας μελέτης. Ο **ΕΟΕΣ ZASNET** έχει την έδρα του στην

¹ Η συγκεκριμένη ευρωπεριοχή (Euroregion) περιλάμβανε επίσης την αυτόνομη κοινότητα της Αραγονίας.

Μπραγκάνσα της Πορτογαλίας και οι εταίροι του προέρχονται τόσο από αυτή τη χώρα (ενώσεις δήμων της Τέρα Φρία ντο Νορντέστε Τρανσμοντάνο και Τέρα Κουέντε Τρασμοντάνα) όσο και από την Ισπανία (επαρχίες της Θαμόρα και της Σαλαμάνκα και τον Δήμο της Θαμόρα). Σκοπός του ΕΟΕΣ είναι να προαγάγει τις διασυνοριακές σχέσεις των μελών του σε τομείς όπως το περιβάλλον, ο πολιτισμός, ο τουρισμός και η οικονομική ανάπτυξη. Επίσης μεριμνά για την υλοποίηση κοινών προγραμμάτων, την προβολή της ευρύτερης περιοχής και τη σύμπηξη συμπράξεων για την αντιστροφή των αρνητικών δημογραφικών τάσεων στην περιοχή. Τον **ΕΟΕΣ ARCHIMED** (Archipelago Mediterraneo/Αρχιπέλαγος της Μεσογείου) απαρτίζουν η περιφέρεια της Σικελίας (Ιταλία), η αυτόνομη κυβέρνηση των Βαλεαρίδων Νήσων (Ισπανία) και η Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Λάρνακας (Κύπρος) και έχει την έδρα του στην ιταλική πόλη της Ταορμίνας. Αποστολή του ΕΟΕΣ είναι η εγκαθίδρυση σταθερής συνεργασίας μεταξύ των μεσογειακών νησιών της Ιταλίας, της Ισπανίας και της Κύπρου, η προώθηση των κοινών συμφερόντων τους στην ΕΕ, οι ανταλλαγές μεταξύ των μελών τους, καθώς και η υλοποίηση προγραμμάτων, σχεδίων και δράσεων εδαφικής συνεργασίας. Οι δραστηριότητες του ΕΟΕΣ αφορούν τους τομείς της αειφόρου ανάπτυξης και της ανάπτυξης της υπαίθρου, της αλιείας, των μεταφορών, του πολιτισμού, του τουρισμού, της καινοτομίας, της εδαφικής συνεργασίας, της ενέργειας και της μετανάστευσης.

Ένταξη εταίρων εκτός της ΕΕ - Ο **ΕΟΕΣ UTTS** συγκροτήθηκε από τοπικές αρχές της Ουγγαρίας, της Σλοβακίας και της Ρουμανίας. Ο συγκεκριμένος ΕΟΕΣ έχει θέσει ως προτεραιότητες την περαιτέρω ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και την προώθηση των στόχων σύγκλισης στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή που σχηματίζουν τα μέλη του. Μέσω της ευόδωσης αυτών των βασικών στόχων, ο ΕΟΕΣ επιδιώκει την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των εδαφικών οντοτήτων και των ποικίλων οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στις παραμεθόριες περιοχές, την αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της περιοχής, καθώς και τον περιορισμό των περιφερειακών αποκλίσεων.

Κοινές τάσεις, ζωτικά θέματα και μελλοντικές προοπτικές

Το 2010 βρίσκει τους ΕΟΕΣ σε ένα διαφορετικό πολιτικό πλαίσιο σε σχέση με αυτό που ίσχυε την περίοδο που καταρτίστηκε, προωθήθηκε και υπερψηφίστηκε ο συναφής κανονισμός. Η επικύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας προσέθεσε τις έννοιες της "εδαφικής συνοχής", καθώς και της "οικονομικής και κοινωνικής συνοχής", στους κύριους στόχους της ΕΕ· το δε μέσο των ΕΟΕΣ σχεδιάστηκε ειδικά για την καλλιέργεια της "εδαφικής συνεργασίας". Η περίοδος προγραμματισμού των διαρθρωτικών ταμείων 2007-2013 έχει ήδη αρχίσει σε πλήρεις ρυθμούς και είναι ενδεικτική της αυξανόμενης τάσης ανά την ΕΕ να δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στην περιφερειακή διάσταση κατά τον σχεδιασμό και εκτέλεση προγραμμάτων, προσφέροντας έτσι περισσότερες δυνατότητες στους ΕΟΕΣ. Η ενσωμάτωση της πρωτοβουλίας Interreg και η προώθηση των εδαφικών στρατηγικών για τις μακροπεριφέρειες (στρατηγική της Βαλτικής, στρατηγική του Δούναβη κ.τ.λ.) θα συμβάλουν επίσης στη διεύρυνση του φάσματος των δραστηριοτήτων τους. Τέλος, η στρατηγική «ΕΕ 2020» θα πρέπει να καλύψει ορισμένες από τις αδυναμίες της στρατηγικής της Λισσαβώνας, και κυρίως αυτές που αφορούν τους μηχανισμούς υλοποίησης των προγραμμάτων, ένα πεδίο όπου οι ΕΟΕΣ διαθέτουν ιδιαίτερες προοπτικές.

Όσον αφορά τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές, αναδεικνύονται νέες δυνατότητες έτσι ώστε οι ΕΟΕΣ να λειτουργήσουν τόσο ως πρωταρχικά εχέγγυα για την πραγματοποίηση των κοινών πολιτικών, όσο και ως ειδικό μέσο για την μακροπρόθεσμη εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων. Μία από τις κυριότερες συνεισφορές των μακροπεριφερειακών στρατηγικών έγκειται στην έμφαση που θα δοθεί έτσι ώστε τα θεσμικά όργανα και οι εταίροι να ηγηθούν της εφαρμογής των δράσεων προτεραιότητας. Και σε αυτό επίσης το σημείο οι ΕΟΕΣ θα μπορούσαν –ως ένα νέο πλαίσιο διεξαγωγής διαλόγου και όχημα υλοποίησης ποικίλων αποστολών– να αποτελέσουν μια λύση για τη μεγαλύτερη προσήλωση στην εκπλήρωση νέων κοινών στόχων.

Οι καθυστερήσεις στην εφαρμογή των εθνικών διατάξεων και η παράλληλη ύπαρξη άλλων μηχανισμών συνεργασίας επηρέασαν αρνητικά τους περιφερειακούς σχηματισμούς και την ευόδωση των πρωτοβουλιών των ΕΟΕΣ. Στις περιπτώσεις όπου τα κράτη μέλη, για διάφορους λόγους, χρονοτρίβησαν στην υιοθέτηση των απαραίτητων διατάξεων, αυτό απέβη σαφώς εις βάρος της αύξησης του αριθμού και της προόδου των νέων πρωτοβουλιών για ΕΟΕΣ.

Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για τους οποίους δεν έχουν τελεσφορήσει εδώ και αρκετά χρόνια οι πρωτοβουλίες των ΕΟΕΣ. Ένας αφορά την καθυστέρηση στη διαδικασία θέσπισης της εθνικής νομοθεσίας, ιδίως στην Αυστρία και στην Ιταλία. Οι μεταβολές στο πολιτικό σκηνικό λόγω των εκάστοτε εκλογών διαφοροποιούν και την πολιτική στήριξη που παρέχεται κάθε φορά σε αυτές τις πρωτοβουλίες. Στις δε περισσότερες υπό εξέταση περιπτώσεις ένα από τα προβλήματα ήταν η συνολικά ιδιαίτερα σύνθετη διαδικασία ανάλυσης και αποτελεσματικής αξιοποίησης των ΕΟΕΣ.

Οι ήδη υφιστάμενοι ΕΟΕΣ διαγράφουν μια «πορεία συνεργασίας» που ξεκινά από μια λιγότερο τυποποιημένη σύμπραξη και αποκτά μια πιο τυποποιημένη και συστηματική μορφή. Οι ευρωπεριφέρειες, οι ευρωπεριοχές, οι κοινότητες εργαζομένων και άλλες τυποποιημένες μορφές συμπράξεων ήταν σημαντικοί προκάτοχοι ορισμένων ΕΟΕΣ.

Η σύνθεση των ΕΟΕΣ χαρακτηρίζεται από την κυριαρχία αρκετών περιφερειακών ή τοπικών εταίρων, με σαφώς μικρότερη, προς το παρόν, συμμετοχή των εθνικών φορέων. Η πολυεπίπεδη δομή των ΕΟΕΣ συνιστά μάλλον την εξαίρεση στον κανόνα· στην πλειονότητά τους, πρόκειται για συμπράξεις μεταξύ εταίρων από το ίδιο διοικητικό επίπεδο.

Ενώ σε αρκετούς ΕΟΕΣ προβλέπεται ένας ισχυρός ρόλος των αντιπροσωπευτικών οργάνων, σε ορισμένους άλλους εφαρμόζεται μια ακόμα πιο συμμετοχική προσέγγιση με μηχανισμούς –ενίοτε– για την αρτιότερη σύνδεση με την κοινωνία πολιτών (π.χ. η Συνέλευση των Πολιτών στο Ίστερ Γκράνουμ ή η Διάσκεψη των Δημάρχων στην Eurométropole Λιλ-Κορτρέικ-Τουρνέ). Η διαδικασία λήψης αποφάσεων μεταξύ των εταίρων ενός ΕΟΕΣ έχει εξελιχθεί σε παιχνίδι εύθραυστων ισορροπιών και ελέγχων σε θέματα όπως η στελέχωση, η έδρα και οι γλώσσες εργασίας τους.

Στους περισσότερους ΕΟΕΣ δεν έχουν γίνει ακόμα προσλήψεις προσωπικού, αν και είναι κάτι που έχει προβλεφθεί για το άμεσο μέλλον. Πρόκειται για μια παράμετρο που καθορίζεται από τον προϋπολογισμό του ΕΟΕΣ και από το εκάστοτε εθνικό Εργατικό Δίκαιο.

Μολονότι η κατάρτιση ετήσιου προϋπολογισμού σε κάθε ΕΟΕΣ καθορίζεται δυνάμει του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΚ) 1082/2006, δεν προβλέπεται κάτι ανάλογο για τους πολυετείς προϋπολογισμούς. Ωστόσο, τούτο είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της στελέχωσης ενός ΕΟΕΣ. Αρκετοί ΕΟΕΣ έχουν ήδη ορίσει συγκεκριμένα κονδύλια για την προβολή του έργου τους.

Προτάσεις αναθεώρησης του κανονισμού (ΕΚ) 1082/2006

α) Συμμετοχή

Να προωθηθεί η συμμετοχή τρίτων χωρών στους ΕΟΕΣ μέσω σχετικής αναφοράς στα άρθρα 1 και 3 (φύση και σύνθεση του ΕΟΕΣ) και μέσω σύνδεσής του με τους κανονισμούς περί ΜΠΒ (μέσο προενταξιακής βοήθειας) και ΕΜΓΕΣ (ευρωπαϊκό μέσο γειτονίας και εταιρικής σχέσης). Επίσης, να διερευνηθεί περαιτέρω η δυνατότητα συμμετοχής υπό προϋποθέσεις οργανισμών ιδιωτικού δικαίου [άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) 1082/2006].

β) Ρόλος των κρατών μελών

Να διευρυνθούν τα περιθώρια δράσης των υφιστάμενων ΕΟΕΣ όσον αφορά το εφαρμοστέο δίκαιο (άρθρο 2) με τεκμηριωμένο σχολιασμό των επιπτώσεων της νομικής ιεραρχίας όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1.

Να τονιστεί η σημασία λήψης απόφασης για την έγκριση ενός ΕΟΕΣ εντός προθεσμίας 3 μηνών που προβλέπεται στο άρθρο 4.

Να παρασχεθεί εκπαίδευση και τεχνική υποστήριξη στις αρμόδιες αρχές.

Να εξεταστεί το ενδεχόμενο περαιτέρω εναρμόνισης του κανονισμού περί ΕΟΕΣ προκειμένου οι τελευταίοι να αποκτήσουν καθεστώς οργανισμού δημοσίου δικαίου σε όλα τα κράτη μέλη.

Να αποφεύγεται ο διπλός έλεγχος της διαχείρισης των δημοσίων κονδυλίων (άρθρο 6) με την κατάλληλη ενημέρωση της καθ' ύλην αρμόδιας δημόσιας αρχής.

γ) Αποστολή και αρμοδιότητες

Να αποφεύγονται οι περιοριστικές ή παραπλανητικές ερμηνείες των καθηκόντων των ΕΟΕΣ, προσαρμόζοντας κατάλληλα τη διατύπωση του άρθρου 7 παράγραφος 3.

Να συμπεριληφθεί η φράση «ανάπτυξη της υπαίθρου» ως εν δυνάμει καθήκοντος ενός ΕΟΕΣ, διευρύνοντας τη διατύπωση του άρθρου 7 παράγραφος 3.

Να προσδιοριστεί ότι οι ΕΟΕΣ δικαιούνται να συμμετέχουν *de jure* ως υποψήφιοι σε όλα τα χρηματοδοτούμενα προγράμματα από την ΕΕ, χωρίς την αναγκαστική συνδρομή άλλων εταίρων.

Να δοθούν περισσότερες διευκρινίσεις ως προς το άρθρο 7 παράγραφος 4 και να διαγραφεί η φράση «οι αστυνομικές και κανονιστικές εξουσίες, η δικαιοσύνη και η εξωτερική πολιτική».

δ) Νομικό καθεστώς

Να γίνει σαφής διάκριση μεταξύ του περιεχομένου των συμβάσεων και του καταστατικού είτε

αναδιατυπώνοντας τα άρθρα 8 (σύμβαση) και 9 (καταστατικό), είτε απαλείφοντας ένα από τα δύο.

Να διευκολυνθεί η διαδικασία πρόσληψης προσωπικού, εξετάζοντας τη δυνατότητα να δημιουργηθεί ένα καθεστώς απασχόλησης που θα υπερβαίνει τις εθνικές νομοθεσίες.

Να παρασχεθούν περισσότερες διευκρινίσεις ως προς τη σύσταση ενός ΕΟΕΣ στο άρθρο 10 (οργανωτική δομή) με σκοπό την προαγωγή των αρχών της αναλογικότητας και της συμμετοχικής δημοκρατίας.

Να επεξηγηθεί ή να αναδιατυπωθεί το άρθρο 10 παράγραφος 3 περί ευθύνης του ΕΟΕΣ («ακόμη και όταν οι πράξεις αυτές δεν εμπίπτουν στα καθήκοντα του ΕΟΕΣ»).

Να δοθούν περισσότερες διευκρινίσεις για τη σύσταση ενός ΕΟΕΣ ως προς το άρθρο 11 (προϋπολογισμός) και την πρακτική εφαρμογή του στο θέμα των προσλήψεων προσωπικού.

Να αναδιατυπωθεί το άρθρο 13 (δημόσιο συμφέρον) προκειμένου να διασαφηνιστούν οι ερμηνείες του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.